

Oddelek za romanske jezike in književnosti

Krajša zgodovina oddelka in predmet poučevanja

Romanistika na ljubljanski univerzi je stara kot Univerza sama. Med prvimi ljubljanskimi romanisti velja omeniti vsestranskega Friderika Juvančiča, ki je v študijskem letu 1920/21 kot honorarni sodelavec začel predavati francosko historično slovnico in zgodovino francoskega gledališča ter voditi Seminar iz romanske filologije. V letih 1921–1923 je v Ljubljano prihajal zagrebški profesor dr. Petar Skok, ki je imel predavanja iz italijanskega jezikoslovja in književnosti. V študijskem letu 1921/22 pa je s predavanji historične slovnice francoskega jezika začel dr. Franc Šturm, profesor na realki v Ljubljani.

Ljubljanska univerza je od leta 1921 do zimskega semestra 1923/24 gostila znamenitega jezikoslovca Luciena Tesnière, pozneje rednega profesorja za primerjalno in splošno jezikoslovje v Montpellieru in od leta 1953 dopisnega člana SAZU. Nastavljen je bil kot lektor za francoski jezik. Predaval je francosko književnost 19. stoletja in gramatiko modernega francoskega jezika ter vodil vaje iz prevajanja v francoščino. Proučeval je dvojino in narečne posebnosti sodobnega slovenskega jezika. Kot slavist je začetnik lingvistične geografije in avtor prvega slovenskega lingvističnega atlasa. Pozneje se je uveljavil kot avtor t. i. odvisnostne slovnice (*grammaire de dépendance*) in velja za enega najpomembnejših predstavnikov strukturalizma.

Stolica za romanistiko je bila ustanovljena leta 1927, za docenta za romanske jezike in književnosti pa je bil izvoljen dr. Šturm. V akademskem letu 1937/38 je najprej kot lektor in nato kot honorarni predavatelj začel delovati dr. Stanko Leben. Vodil je tečaje sodobnega italijanskega jezika, nekaj semestrov pa je predaval italijansko književnost. Fakultetni svet

je leta 1940 na predavanje o problemih italijanskega jezika povabil italijanskega jezikoslovca Mattea Bartolija, profesorja na torinski univerzi. Istega leta je bil sprožen postopek za docenturo za italijanski jezik, izbran je bil dr. Leben, dr. Antonu Gradu pa so predlagali privatno docenturo. Na isti seji so podaljšali dovoljenje za predavanja iz italijanskega jezika in književnosti dr. Evelu Gaspariniju. V vojnih letih sta z oddelkom sodelovala lektorica Valeria Rorato Grohar in honorarni profesor za italijansko književnost Bartolomeo Calvi.

Vodja Oddelka za romanske jezike in književnosti dr. Šturm, ki je uvedel študij primerjalne slovnice romanskih jezikov in velja za pionirja razglabljanja o furlanskem jezikovnem vplivu na slovenščino, je leta 1941 postal dekan FF.

V študijskem letu 1946/47 je vodstvo oddelka kot redni profesor prevzel dr. Stanko Škerlj, dotlej profesor na filozofski fakulteti v Beogradu. Škerlj je bil član tako SAZU kot Beneške akademije znanosti in umetnosti. Obnovil je študij romanskega jezikoslovja in italijanske dialektologije, posebej pa se je ukvarjal z italijansko skladnjo.

Dr. Leben je bil leta 1945 izvoljen za izrednega profesorja za francoski jezik s književnostjo, leta 1951 pa za izrednega profesorja za romansko filologijo. Dr. Grad, poznejši dekan FF (1966–1968) in dopisni član SAZU, je leta 1951 postal izredni profesor za zgodovino francoskega jezika. Lektorica za italijanski jezik je leta 1947 postala Vida Šturm, dr. Janko Kotnik pa predavatelj francoskega jezika. Leta 1958 je na oddelku začel delovati asist. Mitja Skubic, od 1982. redni profesor za romansko filologijo in španski jezik. Raziskoval je italijanski glagol in sintakso ter sintakso drugih romanskih jezikov, beneške dialekte, jezikovni stik med slovenščino in mejnimi romanskimi zvrstmi. Prizadeval si je za uvedbo lektoratov portugalsčine, katalonščine, furlanščine in

romunščine. Bil je član mednarodnega združenja *Société de linguistique romane*. Dr. Skubic je zaslužen za ustanovitev sekcije za hispanistiko.

Za dr. Lebnom je predavanja iz francoske književnosti prevzel dr. Kotnik, sledili sta mu dr. Breda Cigoj Leben in dr. Marjeta Vasič. Katedro za francosko književnost je nato prevzel dr. Andrej Capuder, prevajalec, pisatelj, pesnik in esejist, za njim pa dr. Miha Pintarič, strokovnjak za srednji vek in renesanso, esejist in pesnik. Na katedri za francosko književnost danes delujejo še pisateljica dr. Katarina Marinčič, dr. Boštjan M. Turk, strokovnjak za francoski klasicizem in publicist, in dr. Florence Gacoïn Marks, ki se ukvarja predvsem s sodobno francosko književnostjo ter s francosko-slovenskimi kulturnimi stiki.

Jezikoslovni del katedre je dolga leta vodil dr. Vladimir Pogačnik. Strokovno se je usmeril zlasti v besedotvorje, francosko-slovensko primerjalno slovnico, semantiko, slovaropisje in prevodoslovje. Dr. Pogačnik je v devetdesetih letih vodil katedro za slovenski jezik na inštitutu INALCO v Parizu. Po letu 2012 sta ga nasledila dr. Gregor Perko in dr. Primož Vitez. V ospredju zanimanja dr. Perka so kontrastivne leksikološke in leksikografske raziskave, prevodoslovje, besedotvorje in semantika. Dr. Vitez se strokovno ukvarja s francosko fonetiko, literarnim prevajanjem in teoretičnim jezikoslovjem.

Dr. Agata Šega se ukvarja z jezikom, srednjeveško francoščino, pri predmetu Splošno romansko jezikoslovje pa je nasledila dr. Skubica. Pri raziskovalnem delu jo zanima starejše obdobje romanskih jezikovnih vplivov na slovenščino in druge slovanske jezike. Od leta 2010 je članica ekipe redaktorjev v okviru projekta *Dictionnaire étymologique roman*.

Študij modernega jezika se je od šestdesetih let dalje razvijal pod vodstvom domačih lektorric M. Kovač, mag. E. Jereb, J. Baebler in M. Ficko. Kot domači lektorici sta na oddelku danes zaposleni dr. Jacqueline Oven in mag. Nataša Žugelj, didaktiki francoščine pa se posveča dr. Meta Lah.

Delo katedre za italijansko književnost sta po Škerlju najvidnejše zaznamovala višji predavatelj Niko Košir in dr. Atilij Rakar. Košir se je uveljavil predvsem kot prevajalec zahtevnih italijanskih, španskih in francoskih piscev. Dr. Rakar se je posvečal študiju tržaške italijanske književnosti, pa tudi starejši književnosti, predvsem baroku in pesniškim šolam, ki so vplivale na slovensko literaturo. S književnostjo italijanske renesanse in 20. stoletja se ukvarja dr. Irena Prosenc. Od leta 2005 je vodja katedre za italijansko književnost dr. Patrizia Farinelli, ki raziskuje poznorenesančno petrarkistično in baročno liriko, ukvarja pa se tudi s fantastiko v italijanskem pripovedništvu 20. stoletja in metanarativnostjo proze.

Katedro za italijansko jezikoslovje je dolga leta vodila dr. Tjaša Miklič. Posvečala se je aspektualnosti ter besediloslovnim in diskurzivnim raziskavam, povezanim z besedilnim funkcioniranjem italijanskega glagola, večinoma s kontrastivne perspektive. Bila je vodja sekcije za italijanistiko in raziskovalne skupine *Teoretične in aplikativne raziskave jezikov*. Pri vodenju obeh jo je nasledila dr. Martina Ožbot Currie, ki se raziskovalno posveča jeziku v stiku, besediloslovlju z analizo diskurza in prevodoslovlju. Didaktiko italijanščine zadnjih 15 let razvija dr. Darja Mertelj, pred tem pa je na tem področju delovala dr. Lucija Čok.

K uspešnosti katedre so pomembno prispevali tudi lektorji za italijanski jezik. Od začetka šestdesetih do konca osemdesetih let sta to bila Ante Sušjan in višji predavatelj Sergij Šlenc, avtor *Velikega slovensko-italijanskega slovarja* in *Velikega italijansko-slovenskega slovarja*. Nato je kot lektorica delovala Vasilka Stanovnik, danes pa to nalogo opravljata zlasti dr. Jana Kenda in mag. Daša Stanič.

Navdušenje za hispanistiko je bilo ves čas prisotno. Še pred ustanovitvijo sekcije je na oddelku deloval lektorat za španski jezik pod vodstvom Juana C. Ovna in Nubie Zrimec. V študijskem letu 1981/82 pa je hispanistika polno zaživela: jezikoslovni del je prevzel dr. Skubic, literarnega pa dr. Juan Octavio Prenz, profesor na Univerzi v Trstu. Za kratek čas ga je nasledila dr. Mirjana Polić Bobić z

Univerze v Zagrebu, potem pa je vodenje katedre za špansko in hispanoameriško književnost prevzela dr. Branka Kalenič Ramšak, ki se raziskovalno posveča predvsem pripovednim tehnikam in medkulturnosti v sodobnih španskih in hispanoameriških besedilih ter v španskih besedilih zlatega veka. Dr. Maja Šabec se pri raziskovalnem delu posveča predvsem srednjeveški književnosti, dramatici in prevodoslovlju.

Za dr. Skubicem je vodstvo jezikovne katedre prevzela dr. Jasmina Markič, ki svoje raziskovalno delo usmerja v analizo diskurza, pragmatiko, prevodoslovlje in teorijo tolmačenja. Dr. Barbara Pihler Ciglič raziskuje španski glagol, analizo diskurza, jezikovno pragmatiko in izražanje epistemične modalnosti. Z didaktiko španščine se je ukvarjala lekt. N. Zrimec, danes pa to področje razvija dr. Marjana Šifrar Kalan. Utrip na hispanistiki pomembno sooblikujejo dr. Gemma Santiago Alonso, dr. Alejandro Rodríguez Díaz del Real ter generacija mlajših lektorjev in asistentov.

Lektorat za portugalski jezik je začel delovati v študijskem letu 1986/87. Po letu 2006 je za njegov obstoj pomembno skrbel Inštitut Camões, dr. Blažka Müller Pograjc in dr. Mojca Medvedšek pa odtlej delujeta kot lektorici tega inštituta. Z bolonjsko prenovo je portugalsčina postala izbirni strokovni predmet. Trenutno si oddelek prizadeva za vzpostavitev dodiplomskega programa Portugalski jezik in književnost.

Lektorat za romunski jezik je bil vpeljan leta 1978. Tudi ta je z bolonjsko prenovo prešel med izbirne strokovne predmete. S podporo katalonskega Inštituta Ramón Llull je več let deloval lektorat za katalonski jezik, v devetdesetih letih pa tudi lektorat za furlanski jezik.

Profesorji in profesorice se kot člani mednarodnih in državnih društev, na kongresih in z gostovanji na tujih univerzah vključujejo v svetovno skupnost romanističnih strokovnjakov. Oddelek vsako leto gosti tuje profesorje, znanstvenike, pisatelje in druge strokovnjake.

Pomembna enota oddelka je tudi romaništična knjižnica. Njeni zametki segajo v leto

Študijski programi

1. stopnja	2. stopnja
Francistika – dvopredmetni	Francistične in romanistične študije – enopredmetni
Italijanski jezik in književnost – dvopredmetni	Hispanistika – enopredmetni
Španski jezik in književnost – dvopredmetni	Francistične študije – dvopredmetni
	Italijanski jezik in književnost – dvopredmetni
	Španski jezik in književnost – dvopredmetni
	Italijanščina – dvopredmetni pedagoški
	Španščina – dvopredmetni pedagoški
	Francoščina – dvopredmetni pedagoški
3. stopnja	
Humanistika in družboslovje – interdisciplinarni	Področja: Didaktika tujih jezikov, Jezikoslovje, Literarne vede

ustanovitve Univerze v Ljubljani. Prvotni francosko-italijanski fond se je po letu 1981 – ob ustanovitvi hispanističnih študij – vidno obogatil z vse hitreje rastočim številom španskih in portugalskih knjig.

Knjižnica je z leposlovnim, strokovnim, znanstvenim knjižnim in revijalnim fondom ter informacijsko podprtimi uslugami na razpolago pedagoškemu procesu in znanstvenemu delu treh študijskih smeri (Francistiki, Italijanistiki in Hispanistiki), obenem pa nudi širok spekter literature v romunskem, portugalskem, katalonskem, furlanskem in ladinskem jeziku.

asist. dr. Mirjam Premrl

Katedre

- Katedra za francoski jezik
- Katedra za francosko književnost
- Katedra za didaktiko francoščine
- Katedra za italijanski jezik
- Katedra za italijansko književnost
- Katedra za romansko jezikoslovje
- Katedra za didaktiko italijanščine
- Katedra za španski jezik
- Katedra za špansko in hispanoameriško književnost
- Katedra za didaktiko španščine

Trenutni raziskovalni projekti in mednarodna sodelovanja

- raziskovalni program *Teoretične in aplikativne raziskave jezikov: kontrastivni, sinhroni in diahroni vidiki* (P6-0218)
- mednarodni program študentske izmenjave ERASMUS+
- oddelek je del mednarodne mreže CEE-PUS FISH, v katero je vključenih 9 univerz iz osrednje in vzhodne Evrope (poleg Ljubljane še Gradec, Budimpešta, Brno, Krakov, Bratislava, Zagreb, Novi Sad in Cluj)

Knjižne zbirke, znanstvene revije

- *Linguistica* (znanstvena revija)
- *Verba Hispanica* (znanstvena revija)
- *Vestnik za tuje jezike – Journal for Foreign Languages* (znanstvena revija)

Študentske dejavnosti in društva

- Klub romanistov SOFIE
- gledališka skupina študentov francoščine Les Théâtres!
- gledališka skupina študentov španščine Hipercloridia
- gledališka skupina študentov italijanščine Maschere nude

Seznam zaposlenih

- lekt. mag. Kaja Katarina Breclj (od 2016)
- asist. Mateja Brus, mlada raziskovalka (od 2018)
- izr. prof. dr. Patrizia Farinelli (od 2005)
- doc. dr. Ignac Fock (od 2014)
- doc. dr. Florence Gacoin Marks (od 2002)
- lekt. Uršula Marija Geršak (od 2012)
- lekt. dr. Ioana-Carmen Jieanu (od 2012)
- red. prof. dr. Branka Kalenić Ramšak (od 1986)
- lekt. dr. Jana Kenda (od 1994)
- izr. prof. dr. Meta Lah (od 1994)
- lekt. Anne-Cecile Lamy-Joswiak (od 2015)
- lekt. dr. Mojca Medvedšek (od 1998)
- doc. dr. Katarina Marinčič (od 1994)
- red. prof. dr. Jasmina Markič (od 1981)
- doc. dr. Darja Mertelj (1998 in od 2005)
- lekt. Tiziana Molle (od 2018)
- doc. dr. Blažka Müller Pograjc (od 1998)
- lekt. dr. Jacqueline Oven (od 1993)
- red. prof. dr. Martina Ožbot Currie (od 1994)
- izr. prof. dr. Gregor Perko (1998, od 2004)
- izr. prof. dr. Barbara Pihler Ciglič (od 2002)
- red. prof. dr. Miha Pintarič (od 1988)
- Marjeta Prelesnik Drozg, bibliotekarka (od 1992)
- asist. dr. Mirjam Premrl (od 2007)
- izr. prof. dr. Irena Prošenc (od 1995)
- doc. dr. Alejandro Rodríguez Díaz del Real (2005–2008, od 2010)
- doc. dr. Gemma María Santiago Alonso (od 1998)
- lekt. mag. Daša Stanič (od 2008)
- izr. prof. dr. Maja Šabec (od 2001)
- doc. dr. Agata Šega (od 1996)
- doc. dr. Marjana Šifrar Kalan (od 1997)
- Metka Šorli, bibliotekarka (od 1988)
- lekt. Andreja Trenc (od 2013)
- izr. prof. dr. Boštjan Marko Turk (od 1992)
- asist. Vita Veselko (od 2018)
- izr. prof. dr. Primož Vitez (od 1992)
- Manuela Volmajer, samostojna strokovna delavka (od 2015)
- lekt. mag. Nataša Žugelj (od 1996)

